

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด
มีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือ
กลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“การตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด” หมายความว่า การตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือ
ปริมาณของสารเสพติดอันเกิดจากการเสพยาเสพติด ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยวิธีการ
ทางวิทยาศาสตร์

“ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ” หมายความว่า ผู้รับการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด

ข้อ ๓ การตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด ให้ตรวจหรือทดสอบจากปัสสาวะ หรือในกรณี
จำเป็นเพื่อการตรวจสอบประวัติการเสพยาเสพติดย้อนหลังให้ตรวจหรือทดสอบจากเส้นผม
โดยให้ปฏิบัติตามวิธีการตรวจหรือทดสอบของชุดน้ำยาตรวจสอบ อุปกรณ์หรือเครื่องมือแต่ละชนิด
สำหรับการตรวจหรือทดสอบ แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ต่อการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจสั่งให้
ผู้ที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเสพยาเสพติดเข้ารับการตรวจ หรือสั่งให้ไปรับการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด
ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ภายในระยะเวลาและสถานที่ที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.
กำหนด

หมวด ๒

การตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะ

ข้อ ๔ การเตรียมการในการตรวจหรือทดสอบให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดให้มีบริเวณสำหรับตัวผู้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบ เพื่อดำเนินการตรวจหรือทดสอบ หรือเก็บปัสสาวะภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณี เพื่อให้การตรวจหรือทดสอบหรือเก็บปัสสาวะเสร็จสิ้นไปโดยเรียบร้อยและเก็บไว้ในสถานที่มิดชิดจากบุคคลภายนอก

(๒) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการตรวจหรือทดสอบเพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันเหตุการณ์ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

(๓) จัดให้มีอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะ โดยให้ใช้ขวดแก้วหรือขวดพลาสติกพร้อมฝาปิด ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖๐ มิลลิลิตร โดยขวดที่นำมาใช้ต้องสะอาดและแห้ง และให้มีฉลากและกระดาษกาว เพื่อใช้สำหรับปิดผนึกขวดตัวอย่างปัสสาวะด้วย

ข้อ ๕ วิธีเก็บปัสสาวะให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดให้มีผู้ควบคุมการถ่ายปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ปัสสาวะเกิดการเจือจาง เติมสารเพื่อปลอมปน หรือสับเปลี่ยนตัวอย่าง

(๒) ให้บันทึกหมายเลขประจำขวด และชื่อ นามสกุล ของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ บนฉลากปิดขวดเก็บปัสสาวะ

(๓) ให้ขวดแก้วผู้รับการตรวจหรือทดสอบ นำไปถ่ายปัสสาวะจำนวนประมาณ ๓๐ มิลลิลิตร

ข้อ ๖ วิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะ ให้ถือปฏิบัติโดยใช้เครื่องมือหรือชุดน้ำยาตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ชุดน้ำยาตรวจหรือทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยให้ถือปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจสอบของชุดน้ำยาตรวจสอบของหน่วยงานนั้น

(๒) ชุดตรวจหรือเครื่องมือตรวจสอบโดยวิธี Immunoassay โดยให้ถือปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจสอบของชุดตรวจหรือเครื่องมือแต่ละชนิด

ข้อ ๗ ในกรณีที่ตรวจหรือทดสอบในปัสสาวะตามข้อ ๖ แล้วให้ผลบวก หากผู้รับการตรวจหรือทดสอบสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ส่งตัวผู้นั้นไปยังสถานพยาบาล ยาเสพติดหรือศูนย์คัดกรองตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป โดยไม่ต้องดำเนินการส่งตัวอย่างปัสสาวะไปยังสถานตรวจพิสูจน์

ข้อ ๘ ในกรณีที่ตรวจหรือทดสอบในปัสสาวะตามข้อ ๖ แล้วให้ผลบวก หากผู้รับการตรวจหรือทดสอบไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการส่งตัวผู้นั้นไปเข้ารับ การบำบัดรักษาตามที่กฎหมายกำหนด บุคคลนั้นอาจเป็นผู้เสพยาเสพติด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดบันทึกข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล ภูมิลำเนา หรือสถานที่อยู่ ของผู้รับการตรวจหรือทดสอบที่สามารถจะเรียกตัวหรือออกหมายเรียกมาเพื่อดำเนินคดีได้ เมื่อมีการตรวจสอบยืนยันผลตามข้อ ๑๐ แล้วพบว่าเป็นผู้มีสารเสพติดในร่างกาย

ข้อ ๙ ในการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะนั้น เมื่ออ่านผลแล้วปรากฏว่า ให้ผลบวก ตามคู่มือวิธีการตรวจตามเครื่องมือหรือชุดน้ำยาตรวจสอบในข้อ ๖ ให้ปิดเป็นความลับและ

ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่ทำการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด นำขวดปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบนั้น ปิดให้สนิท พร้อมทั้งผนึกปากขวดด้วยแถบการโดยมีลายมือชื่อของผู้ทำการตรวจหรือทดสอบกำกับไว้ และเมื่อดำเนินการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้ทำการตรวจหรือทดสอบรีบส่งตัวอย่างปัสสาวะ ไปยังสถานตรวจพิสูจน์ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือโรงพยาบาล หรือมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อตรวจยืนยันผล

ข้อ ๑๐ เมื่อสถานตรวจพิสูจน์ โรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้รับขวดปัสสาวะ ตามข้อ ๙ และได้ดำเนินการตรวจยืนยันแล้ว ให้ถือเกณฑ์การตัดสินผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็น ผู้มีสารเสพติดอยู่ในร่างกาย ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamines) และกลุ่มเอ็กซ์ตาซี (Ecstasy - Group Substances) เมื่อตรวจพบว่ามีสารหรือเมตาบอไลต์ของสารในกลุ่มดังกล่าว อยู่ในปัสสาวะตั้งแต่ ๑ ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ขึ้นไป

(๒) กลุ่มโอปิเอต (Opiates) ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟิน และฝิ่น เมื่อตรวจพบว่ามีสาร หรือเมตาบอไลต์ของสารในกลุ่มดังกล่าว อยู่ในปัสสาวะตั้งแต่ ๓๐๐ นาโนกรัม/มิลลิลิตรขึ้นไป

(๓) กลุ่มกัญชา (Cannabis) เมื่อตรวจพบว่ามีสารออกฤทธิ์หรือกัญชา (Cannabinoids) หรือเมตาบอไลต์ของกัญชาอยู่ในปัสสาวะ ตั้งแต่ ๕๐ นาโนกรัม/มิลลิลิตร ขึ้นไป

(๔) กลุ่มโคคาอีน (Cocaine) เมื่อตรวจพบว่ามีสารหรือเมตาบอไลต์ของโคคาอีน อยู่ในปัสสาวะตั้งแต่ ๓๐๐ นาโนกรัม/มิลลิลิตร ขึ้นไป

(๕) คีตามีน (Ketamine) เมื่อตรวจพบว่ามีสารและเมตาบอไลต์ของคีตามีนรวมกัน อยู่ในปัสสาวะตั้งแต่ ๑ ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ขึ้นไป

หมวด ๓

การตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผม

ข้อ ๑๑ ในกรณีมีการตรวจสอบประวัติเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดย้อนหลังของบุคคลหรือ กลุ่มบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเสพยาเสพติด โดยเป็นกรณีจำเป็นและไม่อาจใช้ กระบวนการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะได้ เพื่อความเป็นธรรมและประโยชน์ของ กระบวนการยุติธรรม ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สั่งให้ตรวจหาสารเสพติดในเส้นผม โดยให้ดำเนินการ ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่จากสถานตรวจพิสูจน์ ซึ่งผ่านการอบรม การดำเนินการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผม

ข้อ ๑๒ การเตรียมการในการตรวจหรือทดสอบให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดให้มีบริเวณสำหรับตัวผู้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบ เพื่อดำเนินการตรวจหรือทดสอบ หรือเก็บเส้นผมภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณี เพื่อให้การเก็บตัวอย่างเส้นผมเสร็จสิ้นไปโดยเรียบร้อยและเก็บไว้ในสถานที่มิดชิดจากบุคคลภายนอก

(๒) จัดให้มีเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือเจ้าหน้าที่จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่จากสถานตรวจพิสูจน์ เป็นผู้ดำเนินการตัดและเก็บตัวอย่างเส้นผม และอาจกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการเก็บตัวอย่างเส้นผมเพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันเหตุการณ์ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

(๓) จัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการตัดเส้นผม อุปกรณ์สำหรับการเก็บและรักษาเส้นผม และช่องสำหรับการบรรจุตัวอย่างเส้นผม โดยอุปกรณ์ดังกล่าวต้องมีความสะอาด ถูกหลักอนามัย ปราศจากเชื้อโรคติดต่อ และใช้ช่องบรรจุตัวอย่างเส้นผมซึ่งมีสัญลักษณ์หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีแบบฟอร์มสำหรับกรอกข้อมูลหน้าของบรรจุตัวอย่างเส้นผม

ข้อ ๑๓ วิธีเก็บเส้นผมให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดให้มีเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ควบคุมการตัดเส้นผมของผู้รับการตรวจหรือทดสอบทุกครั้ง โดยให้เจ้าหน้าที่จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่จากสถานตรวจพิสูจน์ เป็นผู้ตัดเส้นผม ในปริมาณและความยาวเท่าที่จำเป็นสำหรับการตรวจหาสารเสพติดในเส้นผม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันละเมิดสิทธิของประชาชน หรือที่อาจทำให้เกิดการสับเปลี่ยนตัวอย่างเส้นผม

(๒) ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่จากสถานตรวจพิสูจน์ จัดบันทึกหมายเลขตัวอย่างบนแบบฟอร์มหน้าของบรรจุตัวอย่างเส้นผม และจัดบันทึก ชื่อ นามสกุล ภูมิลำเนาหรือสถานที่อยู่ของผู้รับการตรวจหรือทดสอบที่สามารถเรียกตัวได้ บนของบรรจุตัวอย่างเส้นผม

(๓) เมื่อตัดตัวอย่างเส้นผมแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่จากสถานตรวจพิสูจน์ เป็นผู้เก็บตัวอย่างเส้นผมบรรจุใส่ช่องบรรจุ และปิดผนึกซองด้วยเทปขาว ผนึกซองให้มิดชิด ลงลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมดำเนินการ และให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ที่กำกับดูแลบันทึกบนหน้าของเก็บตัวอย่างเส้นผมว่าเป็นการตรวจในพื้นที่ใด และนำตัวอย่างเส้นผمدังกล่าวส่งไปตรวจพิสูจน์ที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือสถานตรวจพิสูจน์ ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือโรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ ต่อไป

ข้อ ๑๔ วิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผม ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผมของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผมของสถานตรวจพิสูจน์ หรือคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผมของโรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์สำหรับการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในเส้นผม เพื่อตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

ข้อ ๑๕ เมื่อสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ หรือสถานตรวจพิสูจน์ หรือโรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้ดำเนินการตรวจพิสูจน์และออกรายงานผลการตรวจพิสูจน์จากห้องปฏิบัติการแล้ว ให้ถือเกณฑ์การตัดสินผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้มีสารเสพติดในร่างกาย ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamines) และกลุ่มเอ็กซ์ตาซี (Ecstasy - Group Substances) เมื่อตรวจพบว่ามีสารหรือเมตาบอไลต์ของสารในกลุ่มดังกล่าวอยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๒ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป

(๒) กลุ่มโอปิเอต (Opiates) ได้แก่ เฮโรอิน มอร์ฟิน และฝิ่น เมื่อตรวจพบว่ามีสารหรือเมตาบอไลต์ของสารในกลุ่มดังกล่าวอยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๒ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป

(๓) กัญชา (Cannabis) เมื่อตรวจพบว่ามีสารเตตรา ไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol (THC)) อยู่ในเส้นผม ตั้งแต่ ๐.๐๕ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป และตรวจพบว่ามีสารเมตาบอไลต์ของกัญชา ได้แก่ ๑๑-นอร์-เดลต้า-เตตรา-ไฮโดรแคนนาบินอล คาร์บอกซิลิกแอซิด (11-Nor- Δ^9 -THC-COOH) อยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๐๐๐๒ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป

(๔) กลุ่มโคคาอิน (Cocaine) เมื่อตรวจพบว่ามีโคคาอิน อยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๕ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป หรือเมตาบอไลต์ของโคคาอิน อยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๐๕ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป

(๕) คีตามีน (Ketamine) เมื่อตรวจพบว่ามีคีตามีนอยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๕ นาโนกรัม/มิลลิกรัมหรือเมตาบอไลต์ของคีตามีน อยู่ในเส้นผมตั้งแต่ ๐.๑ นาโนกรัม/มิลลิกรัม ขึ้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด